

Z Wiednia d. 15. Listopada.

Cesarz Jmć raczył C. K. jen. brygadiera w Eslegg, orderu Maryi Tereffy kawalera Antoniego Bar. Reway godnością aktualnego C. K. szambelana naytaskawiey zaszczycić.

J. C. K. M. kommissarzy kassy wojskowej Borgher i Neustädter w nadgodę ich zasług potożonych w swoim urzędzie raczył ich naytaskawiey wynieść na godność aktualnych naywyższych konsyliarzy kommissyi sárbowey.

Z wschodniej Galicyi d. 10 Września r. l. przesłane są na dobrowolną wojenną ofiarę 706 ryń. 4 1/2 kr. od Stryyskiego kahału żydowskiego przez kassę Stryyską, a 200 ryń. od Bukowińskich stanow przez czernowicką kassę.

Donoszą z Rimanombal pod d. 16 Października, że z powodu oddzielenia w przeszłym iuz roku na seymie Prezburskim za zgodą zgromadzonych stanow małego Honter komitatu od wielkiego Honter i połączenia go z komitatem Gümörer, na d. 10 t. m. odbyło się to połączenie na jeneralnym zgromadzeniu w Selsütz w komitacie Gümörer z iak naywiększą okazałością. Mianowany do tego C. K. kommissarz baron Gabryel Pronay v. Toth Prona naczelnym urzędnik Gümörskiego komitatu był

zaproszony przez deputacyą tegoż komitatu wysłaną od C. K. konsyliarza i zwyczajnego Wice-Gespana na zgromadzenie stanow, w pōśrod których on stanąwszy w ozdobney mowie uchwałę stanow względem połączenia małego komitatu Honter z komitatem Gümörer przełożył i wszystkie stany zgromadzone do miłości, zgody i harmonii zagrzewał. Poczem zabrał głos pisarz małego komitatu Honter Emerich v. Kowacs imieniem swego powiatu, zaręczał braterską jedność w zamiarze dobra publicznego polecając siebie i cały cyrkuł dobroci i przychylności naczelnego urzędnika. Nakoniec złożył także swoy urząd, który on przy innych rozmaitych usługach komitatu przez go lat wiernie i niespracowanie sprawował. W tymże duchu mówił potem także naywyższy pisarz komitatu Gümörer Michał Szontagh, który obszernie wyłuszczał zgodę i jednomyslność stanow, z czego istotny pożytek przedstawił i zachęcał ogólnie i w szczególności.

Przeczytany był potem przysłany C. K. kommissarzowi dekret, mocą którego zaleca się opis wszystkich nieszlachty w tym komitacie. Naostatek zgodzili się jednomyslnie Stany: i żeby nowo połączone komitaty nazywały się na potem: Gümörer i mały Hon-

ter prawnie połączony komitat. 2 Proces ma- tego Honter ma pozostać w swoim terażniey- szym stanie. 3 Wypłacać się każdy z nich ma jeszcze osobno, na przyszłość zaś, 4 ma- ią obadwa po złączeniu dochodów ciężary za- równo znosić. Nazajutrz K. komisarz miano- wał deputowanych mających się zatrudnić o- pisem nie szlachty, a na dniu 14 t. m. odie- chał.

Z Lizbony d. 15. Października.

Onegdaj i wczoraj przybyło tu dwóch kuryerow z Madrytu do tutejszego francuz- kiego i hiszpańskiego posta z tą przyjemną no- winą, że francuzki rząd zgodził się na neu- tralność Hiszpanii z pewnemi warunkami. Por- tugalii także, którey związki familii są ściśle połączone, jest w tej neutralności zajęta. Spo- dziewamy się tu, że Angliia także naszą neu- tralność, która dla niejże samey, w wielu wzglętach jest ważną, chętnie uzna. Przy- których okolicznościach w kroczenia woysk francuzkich do Portugalii nie będziemy się wię- cey obawiać.

Z Paryża d. 2. Listopada.

Z Portugaliią wszystko nam się dobrze u- daie; wpływ angielski coraz się zmniejsza, i piszą z Lizbony, że Xzę Sufflex syn Króla angielskiego ma już myśl oddalić się stąd.

Jenerał Perignon mianowany na senato- ryą w Bordeaux, odbiera codziennie powinszo- wanie od Bordeanow znajdujących się w Pary- żu. W tym wyborze, który padł na męża, który tak na czele armii i w politycznych spr- awach znakomitym się okazał, upatrują oni no- wy dowod przychylności pierwszego konsula dla miasta Bordeaux. Lucyan Bonaparte wszedł w związki małżeńskie z Panną Jaubortkone.

Dzisiejszy dziennik obrońcow zamyka rzecz następującą: " Nienależy bynajmniej wiary przykładać do pewności, które obcy a-

genci rozśiewają. Rozgłaszają, że między dworem rossyjskim, a francuzkim rządem zaszła oziębłość, i że pierwszy nawet ma francuzkiemu rządowi uczynić żywe przeło- żenie względem terażniejszego stanu rzeczy. Wieść ta jest nadto niezgrabnie ułożona, aby warta była roztrząsania. Końcem nadania o- ney pozorowi podobieństwa do prawdy, rozgło- szono, że Matkow opuści Paryż i do Peters- burga powroci. Minister ten zostanie na swo- im miejscu. Wiemy także, że hrabia Wo- ronczow nieopuści Londynu, pomimo słabości brata jego kanclerza koronnego.,

Senat mianował Trybuna Jaucourt swo- im członkiem. Jenerał Valence wchodził tak- że w poczet kandydatow. Pierwszy miał z 62 głosow 60 za sobą. Bonaparte znowu sena- towi oprócz Boissy d'Anglas i prawodawcy Lebrun Rochemont, brata 3go konsula, podał także za nowego kandydata jen. insp. kawaleryi St. Suzanne.

Dzisiejszey nocy pierwszy raz tu moc- ny mroz chwycił

Z Dyżon pod d. 28 Października dono- szą co następuje: " W całym departamencie susza, którą od dawna już trapieni jesteśmy nie- ustaie. Deszcz, który niedawno upadł, żadnego skutku niesprawił; studnie zrodła i strumienie nic już prawie wody w sobie nie mają. Na- większe nieszczęście nasze panuje od kilku dni północny wiatr, który wszystko jeszcze wy- susza., W okolicy Dina panowała podobna susza. " Wiesniacy, (piszą) przepędzają swoy czas cały prawie na mieleniu w żarnach ręcznych swego zboża, a wodę, którey po- trzeba dla siebie i swego bydła, sprowadzają zdaleka., W Paryżu panuje zimno sucha- pora. Sekwana jest nadzwyczajnie niska przez co dawoz jest zmniejszony. Siąg twar- dego drzewa przedają po 40, a miękkiego drze- wa po 34 fr. i 40 centymow.

Pani Bonapartowa zamowiła sobie u Panny Lolive de Bawry w Paryżu suknię z koronek zimowych Alensonskich, z której ona iak mowią nasze pisma, chce ofiarę zrobić dla Królowey Pruskiej. Rysunek nato sama o bierała. We Francyi nakupiono dotąd wiele sukien nie przepuszczających wody.

Ob. Chateau brat sekretarza naszey ambasady w Rzymie został odwołany. Wnucce swoiey, którą do chrztu trzymał nadał imie Atala.

W Sedanie piękny publiczny rynek nazwany jest imieniem „Bonapartego Wielkiego. Na którym także ma bydź pamiętnik temu Bohatyrowi postawiony.

Z okoliczności doniesień londyńskich, że francuzki liniowy okręt miał bydź w zachodnich Indyach zabrany, czytamy w Monitorze następującą uwagę: „Okręt ten zdaie się, że to jest Duquesne, on tylko ieden którego brakuie z 15 liniowych okrętów będących na morzu w czasie rozpoczęcia krokow nieprzyjacielskich. Duquesne przeznaczony był dla chorych. Był to najtarszy z naszych okrętów liniowych, i nie był dostatecznie uzbroiony. Miał tylko garstka ludzi na nim znajdowała się.,,

Pani Stael dotychczas jeszcze w Metz bawiła. Sprawujący tu interesła dotąd Elektora Heskiego radzca woienny Starkloff, powrocil stąd do Niemiec. Minister woienny wysłał gońca do jen. Leint. Victor do Utrechtu. Onegdaj po południu na ulicy Anjou St. Honore dom się zawalił. Nieszczęście to trzeba nieprzezorności robotników przypisać, którzy w piwnicy pracując przy wykopywaniu naruszyli fundamentow. Z 9 ludzi w nim się znajdujących 6 mniej więcej ranionych wydobyto; ieden zabity, a o północy jeszcze pracowano, aby 2 innych wydobyć. Jeden

człowiek przechodzący w ten czas na ulicy zabity został.

Dnia 4. Listopada.

Wczora tedy pierwszy konsul wyjechał nad brzegi, iak dzisieyszy Monitor pisze. Urzycumia, iż ta podróż tylko dni kilka trwać będzie. Także marynarki minister udał się na obiedzanie brzegow morskich.

Następującym jenerałom polecona jest obrona brzegow od Rocheli aż do Bulogne, iako to: Brzegi Wandei jenerałowi Pauler; od Bourgneuf aż do Vilaine jenerałowi Lacoſte; od Vilaine aż do Brest jenerałowi Sebastiani; od Brest do Cancele jenerałowi Lemarois; od Cancele do Hawru pułkownikowi la Houffaye, a od Hawru do Bulogne jenerałowi Dupas.

Prawodawcę Lebruna brata trzeciego konsula obrał już senat za swiego członka. Boilly d'Anglas i jenerał St. Suzanne byli iego współubiegający się.— Podług naszych pism dzisieyszych pozostanie w Rzymie sekretarz ambasady de Chateaubriant. — Ob. Lavallee przyięty jest za członka od towarzystwa umiętności w Getyndze.

Jenerałowie Malherbes i Rene ćwiczyli 27 Października woyska załogowe w St. Malo. Mniemają, że one na okręty flotylli zabrane bydź miały, które tu od 8 dni znajdują się.

Ślawny kawaler de St. Martin, autor znanej książki *des erreurs & de la vérité* i innych niektórych filozoficznych i religijnych pism, przed kilku dniami w Aunay przy Paryżu w domu wiejskim senatora Laroche w 62 roku życia swego umarł.

Pierwszy konsul bawarskiemu ambasadorowi Ob. Schimmelpenninck piękną baszardę i 4 paradne konie postął w podarunku przytaczając do tego podchlebne pismo.

Naturalna ospa znowu wiele tu dzieci za-

biła. Pierwszy konsul urządził, ażeby duchowni regularnie na końcu każdego kwartału swoją należytość odbierali.

"Dwóch żołnierzy z paryzkiej gwardyi (mowi Journal de Paris) bili się onegday na polach elizejskich. Byli nago aż do pasa, a za każdym cięciem nieodbitem mogły być części ciała odcinane, co powinno było widzow strachem i obrzydliwością przerazić. Lecz któż to był ci widzowie?—Kobiety! co za jedne?—Elegantki w kwefach koronkowych, strojne w muszliny srebrem i złotem tkane; czułe kobietki, które mdleją, widząc gdy koguta zabijają lub psa topią. Szczególne przeciwieństwo! Ukontentowanie tych dam i zgorzenie i pojedynek zakończyły się przyściem jednego officyera, który bezwziępienia jednemu z pojedynkujących się, którego iaż krew toczyła się, życie ocalił. „

Zimno tu się wzmaga. Wczora o 5 zrana żywe srebro na termometrze P. Chwalier na 3½ niżej zera opadło.

Pisma tutejsze zawierają w sobie wyiątek z listu P. Garneryna z Moskwy pod d. 5 Października.

"Onegday przy spokoyney dosyć porze i powiewie północnym przedsięwziętem moją 35 podróż powietrzną. Wzniostem się o 5 godzinie z P. Aubert moim ziomkiem, który dla rozrzedzonego powietrza wiele w uszach cierpiał. Pierwszy to raz postrzegłem, że moy balion żywe miał farby tęczy w obłokach. O 6 godzinie spuściliśmy się w dobrach Xcia Wasemskoy. Nazajutrz wzniostem się zrana o godzinie 8 znowu, przebytem rozmaite okolice napowietrzne i wygorowałem wyżey nad 4000 sążni niedoznając inney przykrości nad zimno 4 stopni. Galwanizowałem się, wystrzelałem &c., a łoskot zdawał mi się bydz nie tak mocny iak na ziemi. Byłbym moją podróż i moje doświadczenia wciąż

odprowiał, gdyby nie zuchwałość iednego strzelca, który z fuzyi wystrzelił do mnie w ten czas, gdy ia nad iedaem lasem unosiłem się. Byłem przynaszony spuścić się na ziemię, mając się zawsze atoli na ostrożności od pospolstwa, z których wielu, gdy mnie z nieba zstępującego widzieli, żegnili się i zwolna do mnie i nego balonu zbliżali się. Uwiadomienie, które im w ięzyku rossyjskim przestałem zrobiło im ten cud pojętym. Hrabia Sołtykoff doradził mi ten sposob, który mi się udał pomyślnie. „

Gazety nasze przywodzą z gazety Angielskiej *Morning Chronicle* artykuł następujący:

Gdy każdy dzień, każda godzina nowe płodzi wiadomości względem wylądowania nieprzyiaciela na nasze brzegi, biega teraz pogłoska, że rząd nasz pewne doniesienia odebrał, iakoby plan Bonapartego był następujący: pierwsze wylądowanie ma nastąpić w 4 mieyscach i usiłować będą Francuzi wystąpić na brzegach Kentu, Susextu albo Essexu. Ten oddział woyska będzie iedynie plądrował kraj i czynił zamieszanie; niemogąc mieć żadney nadziei przedarcia się do Stolicy, złoży natychmiast broń iak tylko liczniejszy oddział woyska naszego nań uderzy. Prawdziwym zamiarem rządu Francuzkiego jest udeżyć na Irlandyą; naradził się on względem tego z dowódcami buntownikow Irlandzkich. Flota Francuzka ma ią na sobie 3000 woyska a broń dla 100,000 ludzi popytnie w krotce do tey wyspy; gdy opanowanie i podbicie Irlandyi skutecznione zostanie Francuzi połączwszy się z Irlandczykami adadzą się do portu Patrick, i poydą do Londynu, gdy tymczasem nowe woyska przybywać będą z Francyi i Holandyi dla skutecznienia zupełnego Anglii podbicia. Projekt ten dosyć dobrze zdanie się bydz ułożonym i iesteśmy skłonni wierzyć że głównieyszym celem do ktorego rząd

francuzki swoje przeciw nam ustowania wymierza, jest Irlandya.

Z Hamburga d. 31 Października

Generał Berthier wraz z woją żoną i swemi Adiutantami przybył do naszego miasta z Hanoweru.

Generałowie Drouet i Marigni przybyli tu także byli przed kilku dniami, lecz już odiechali. Dowiadujemy się z Hanoweru, że tam rozkazano zbudować jak najszybciej 25 wozów amunicyjnych i ze wszystkich rzemieślników do uskutecznienia tego potrzebnych, wzięto wrekwizycyą. Twierdza Hammeln ma być jak zapewniają, na rok jeden w żywność opatrzoną.

Z Bruxelli d. 29. Października.

Oboz pomiędzy Bredą, Ostendą Blakemburkiem i Neuporten już jest zupełnie gotowy, i codziennie się powiększa nowo przybywającymi wojskami. Spodziewamy się jeszcze następnego przybycia wielu oddziałów wojska, które poniżej Dunow rozłożone będą. W tymże czasie znaczna liczba marynarzy i rybaków przybyła do Ostendy i Brugie. Cały kanał od Ostendy aż do Brugie jest napęczniony statkami wszelkiego rodzaju, jako to barkami rybackimi służącymi do przewozu, statkami płaskimi, szalupami &c. W historii nie masz przykładu podobnego i tak wielkiego poruszenia jak czasów Króla Hiszpańskiego Filipa II., a w tej epoce nawet uzbrojenia morskie wymierzone przeciw Anglii nie wystawiały tak ogromnych przygotowań po 3 letniem okolicznym pracowaniu, jakie teraz w przeciągu 6 miesięcy uskutecznić potrafiono. W wioskach leżących w bliskości obszernego lasu Saignes robią 10,000 wiosół przeznaczonych do szalup i innych statków, które z natury swojej budowy innych potrzebują. Trzy płaskie statki budujące się w naszym mieście wkrótce dokończone i spuszczone będą.

Z Hagi d. 26. Października.

Różne rozrządzenia uczynione w naszym wojsku i portach, wielka czynność w budowaniu statków i robieniu innych przygotowań i szypkość z jaką wykonane bywają wszystkie nadzwyczajne środki, wszystko to zapowiada, że przybliży się moment, w którym Francya, Hollandya i Anglija mają szczególnie na siebie ściągnąć wzrok Europy. Trudnoby było uwierzyć aby w każdym innym zdarzeniu można użyć tak nadzwyczajnych środków jakich w niniejszym rząd nasz używa. Można sobie uczynić o nich wyobrażenie, z wyroku, który wkrótce ma zapadnąć, a ten odda do rozrządzenia rządu, wszystkie statki bez żadnego wyjątku, które uznane będą za zdolne do użycia do wyprawy przedsiębraney przeciw Anglii. Tym sposobem nasza Rzeplta będzie w stanie dostarczyć 1200 statków różney wielkości, których część uda się Skaidą, lub wzdłuż brzegów do Belgii i Flandryi i tam na różne punkta podzieloną będzie, stosownie do planu jaki rząd francuzki przyjmie, gdy uzna za rzecz potrzebną działać odpornie. W armii lądowej równie wielkie i nagłe jak w portach naszych czynią się przygotowania. Połączona armia francuzka z Batawską mająca składać część wyprawy, a którey zgromadzić się nakazano przy Utrechcie już jest prawie w zupełności.

Z Boulogne d. 2. Listopada.

Baraka czyli nośny domek pierwszego konsula postawiony jest na wschod naszego miasta przy tak nazwaney wieży d'Ordre, obok rozwalin starego zamku, którego założenie niknie w ciemności czasów. Gdy kopano dla osadzenia baraki konsulowskiej, znaleziono sztukę kopii starey, którą mają za rzymską. Kopiąc potem przy Amphiteufe znaleziono inny pomnik, to jest medal Cezara.

Za dwa dni spodziewamy się tu pierwszego konsula, który ma obiecać brzegi i obeyrzyc sam wszystkie urządzenia do wyprawy przeciwko Anglii.— W Kale flotylla składa się z 100 przeszło okrętów. Oddziały w różnych portach już są w pogotowiu złączyć się z tą flotyllą. Pięć półbrigad przybyło już do Boulogne, a inne jeszcze są w drodze. O negday zbliżyło się znowu kilka nieprzyjacielskich okrętów do naszego przedporcia. Ale gdy jedna z naszych bomb trafiła dobrze w jeden okręt, oddaliły się potem wszystkie.

Z Peterzburga 24 Października.

Xiąże następca Weimaru, mieszka w Gatzsina, gdzie się teraz Imperatorowa matka wraz z dziećmi znajduje. Zaręczył ją z W. Xiężniczką Maryą, jeszcze nienastąpiły i pewnie nie nastąpią, aż po ukończeniu załoby; gdyż Imperatorowa matka, i cała familia Imperatorska, w głębokim są pogrążeni smutku.

Kompania nasza morza białego, w zupełnej jest czynności. Okręty jej znajdują się teraz na morzu, mają z sobą 14tu nazywanych z Hollandyi rybaków do połowu śledzi, i ludzi silnie umiejących. Oczekujemy więc niebawmie z tamąd śledzi świeżych solonych.

Słychać: że wspaniały dom giełdy, od Katarzyny II. zaczęty, ma być kończony i wielki przed nim plac ma być oczyszczony i zabudowany domami celnymi i magazynami na składy towarów, według planów podanych od architekta francuzkiego. Gdy to nastąpi, widzieć będziemy plac najpiękniejszy w Petersburgu, a giełdę najokazalszą w Europie.

Szef regimentu garnizonowego w Rydze jen. leit. Bushakow, otrzymał uwolnienie od 40to letniej służby, z pozwoleniem noszenia mundurów i z zachowaniem całej pensyi do śmierci.

Minister sprawiedliwości P. Derżawin, otrzymał uproszone przez siebie uwolnienie od służby. Następcą jego został Xiążę Łapuchin, który za przeszłego panowania wstawił się był na urządzie Prokurora jeneralnego. Słychać tu o niektórych innych zmianach w ministerium. Admirał Czyczakow, prosił także o dymissyą.

Garnerin odprawił d. 20 zeszłego miesiąca w Moskwie swoją 35tą podróż powietrzną, z kupcem francuzkim Aubert Chalme. Wzniosły się z klasztoru Krutizi, leżącego na wschodniej stronie miasta. Balon skierował ku południu - zachodowi i spuścił się za Moskwą o 26 wersztów w wiosce Xięcia Wiasemskoi. Kilka razy jeszcze w ciągu tej wsiędni odprawił ma podróże powietrzne. W piśmie przez siebie wydanym, zaprzeczają iakoby miał przegrać w karty 12,000 rubli z 15,000, które zarobił na powietrznej swojej podróży w Petersburgu. Odwołał się w tym do francuzkiego posła, i Pana Rall, bankiera dworskiego, który pieniądze zyskane, do Francyi przesał, i ma u siebie wschowania podarunki, które Garnerin od N. Imperatora, familii jego, i Panów znaczniejszych otrzymał. W tym piśmie przyrzeka oraz, wystawic w czasie przyzwoitym nieforemności i przeciwieństwa, znajdujące się w opisie P. Robertsona o dwóch podróżach powietrznych, odprawionych w Hamburgu.— Zabawi jeszcze w kraju naszym całą zimę, a na wiosnę odprawiać znowa będzie podróże w balonie.

W Stuttgadu d. 4 Listopada.

Pozawczoraj miało Elektoralne Tubingen od okropnego pożaru zniszczonym zostało.

Dowiadujemy z Auszpurga, że Elektor Jmć Trewirski przybył tam d. 31 Październi-

ka z zamku swojego Obendorff. Nazajutrz Elektor Jmć odprawił mszą S. w kościele katedralnym.

W krajach Szwabskich Elektóra Jmć Bawarsko Palatyńskiego wybierają w tym momencie 16,000 rekrutów. Wybieranie tych rekrutów rozpoczęło się w Ulmie d. 31 Pazdziernika.

Rozmaite wiadomości.

Włościanie Rofsyyscy biorąc fundamenta na twierdze nad brzegami Limanu przy uyciu Dunaju odkryli grob, który badacze starożytności tego kraiu mniemają być grobem Owidyusza Nazona. Powody iakie na to przytaczaia są *tođ* że w miejscu tym leżało miasto Tome miejsce wygnania tego nieszczęśliwego Poety; *zre* że te miejsca od najdawniejszych czasow są znane w kraiu pod nazwiskiem jeziora Owidyusza; *zcie* że znaleziono w grobie o którym mówię, bułt, który porównany w Petersburgu z bułtami i malowaniami głowy piękney Julii córki Augusta, znalazł się zupełne z niemi nieć podobieństwo. Aże Owidyusz miany był za iednego z kochankow Julii, można mniemać że iakaś nieroztropność ściagnęła na niego gniew Cesarza; powod ten daleko iest podobniejszy do prawdy, od tego ktory gniew Augusta przyznaie ogłoszeniu przez Owidyusza Poematu o sztuce kochania. Cożkolwiek bądź nowa twierdza odebrała nazwisko *Owidopol*.

O Janie Bart.

Ktoż nie słyszał o tym walecznym, lecz surowym bohaterze morskim? Lubiemy słuchać opowiadanie o dawnym známym.— Jan Bart wzięwszy po raz pierwszy swego dziesięcioletniego syna na okręt, gdy korsarz na niego uderzył, uważał jego twarz, i gdy zdawało mu się postrzedz w niej nieiaką bo-

iażń, kazał go do wielkiego masztu przywiązać, gdzie na około niego ustawicznie kule świtły, i przez cały atak tam stać musiał. Czułe matki nie pochwalą zapewne tak okropnego sposobu do wzbudzenia mężstwa.

Jednego razu zwabił go Anglik na swoy okręt, i zamysłał poiąć go w niewola. Jan Bart miał ieszcze tyle czasu z palącą fayką skoczyć do otwartej barytki z prochem, i pogroził, iż zaraz wytrzępie do niey ogień; Anglik zadrzał i puścił go wolno.

Jan Bart przedsięwziął także podróż do dworu, gdzie przy panującey tam okazałości śmiesznie się wydawał. Czekaiąc długo w przedpokoju królewskim, dobył tym czasem swą ulubioną faykę i palił tytuń. Straż przypomina mu, że tu nie można tego czynić. „Ja nawykłem do tego (odpowie) w służbie mego Króla, stało się to noią potrzebą i za pewne mi tego nie zabroni.” Doniesiono Ludwikowi XIV, że w przedpokoju znajdzie się człowiek, który tytuń pali. Król rozśmiał się. „Założę się (rzecze, że to Bart.” Przyjął morskiego bohatera bardzo gezcześnie, i rzekł do niego: „Tobie tylko w moim przedpokoju wolno tytuń palić.” Gdy Jan Bart trochę niżgrabnie do Króla mówił, obrócił się Król do usniechających się dworzaków: „Jego wyrazy nie są ślachtetne, ale on ślachtetnie dla mnie działał.— Jestże który pomiędzy wami (rzecze znowu za chwilę Król) któryby się czuł zdającym do zrobienia tego co on zrobił.”— Wszyscy zamilkli i oczy spuścili, nazywając go skrycie niedźwiedziem.— Inną razą rzekł Król do bohatera: „Janie Bart mianowatem cię szefem eskadry.” Dobrze W. K. Mość zrobies, odpowie Bart. Dworzanie znowu się głośno rozśmiali. „Holla, Mści Panowie (rzecze Król) iest to odpowiedź męża, który zna swoje zasługi i

wkrótce da mi ich nowe dowody." Po otrzymanym jednego razu znakomitem zwyciężtwie posłał Bart z doniesieniem o nim swego syna do Paryża. Król chciał sam widzieć młodzieńca, i kazał mu w bótach, tak iak z podróży przyjechał, przed sobą stanąć. Młodzieniec uśliznął się na woskowanej podłodze. Ludwik krzyknął i sam chciał go podnieść. — Widac oczewiście (rzecze Król uśmiechając się) że Bartowie lepszymi są marynarzami, niżeli szambelanami. — Xżniczka Konti chciała także widzieć syna bohatera morskiego, i wyciąwszy kwiatek z swego bukietu, kazała prosić jego oycę, aby go wplotł w swoy wieńiec zwyciężki.

W roku 1697 odprowadzał Jan Bart z 6 wojennemi okrętami i 1 fregatą Xcia Konti do Polski, i szczęśliwie wymknął się 19 nieprzyjacielskim okrętom, które na niego czatowały. Gdy już wyszli z niebezpieczeństwa, rzecze Xżę: zginęlibyśmy byli, gdyby nas atakowano., Nie odpowie zimną krwią Bart. "Cożbyś był uczynił?., Zapaliłbym był nasze okręty i z W. X. Mcią na powietrze byłbym wysadzony. Moy syn, siedzący na przodzie, miał już do tego rozkaz, tylko mego czekał znaku. — Xżę struchlał na te słowa, i prosił go, aby podobnego bohaterstwa nie czynił, poki on znajduie się na okręcie.

Anekdoty.

Pogge opowiada, że w Wincencyi był wielki lichwiarz, który ustawicznie krzyczał przeciw lichwie, i prosił kaznodziei, aby nie oszczędzał ludzi podobnego gatunki. Kaznodzieia nie mogąc pojąć podobnego żądania z fircny człowieka tegoż samego rzemiosła, pytał go o przyczynę. "Oto rzecze, tyle znajduie się w tym mieście lichwiarzy, że ia nie

nie mogę zyskać, a iak WPana [kazania zapobieżą temu złemu, wszyscy ludzie będą przymuszeni do mnie się udawać." Ludzie żli zawsze z osobitych widokow zalecają cnotę!

Gdy Król francuzki Ludwik XV. nie miał ieszcze nad 6 lub 7 lat, pytała się pewna dama w Hadze ministra francuzkiego, iak się ma mały Król? Minister mniemał się byđz obowiązanym z urzędu odpowiedzieć: Mcia Pami! we Francyi nie ma małego Króla.

Jeden dziennikarz chlubił się w posiadzeniu, że rozdaie chwałę: "Tak, Mci Panie odezwie się ktoś, rozdaiesz ia tak sownie, że dla siebie nic nie zostawiasz!.,

To przypomina nam złośliwą odpowiedź jedney damy. Chwała ono przed nią 10zum człowieka bardzo ograniczonego. "O w rzeczy samey, rzecze, powinien go mieć bardzo wiele, bo go nigdy nie okazuje!.,

Pewien Jegoność poszedł do domu szalonych, dla widzenia osadzonych tam ludzi. Na podworzu pałtrzęg człowieka dosyc spokojnego umysłu, i zdziwił się znajdując go tam przytomnego; pyta go dla czego się tu znajduie i co mu jest? Mci Panie, odpowie szalony, moia choroba nazywa się uwas ludzi wielkiego światła waporem, ale unas nazywają ia szaleństwem.

Pewien Gaskończyk miał się żenić z Paryżanką, której nigdy nie widział. Była bardzo szpetną, lecz portret, który mu posłano, miał wdzięki, iakich ona wca e nie posiadała. Przyjechawszy i niekontent z swey przyszłej oblubienicy, rzecze do iey krewnych, iż z iey portretem, ale nie znią się ożeni!

GAZETY KRAKOWSKIEY

WE SRODĘ DNIJA 23. LISTOPADA 1803.

Dalszy ciąg Statystyczny rzut oka na kraj angielski.

Kraie do Europy należące te są: 1) Wyspy przy Normandskim pomorzu leżące Jersey, Guernsey, Alderney czyli Aurigny i Sarkie czyli Serke, z niektórymi pobliskimi skałami; tudzież 2) Twierdza Gibraltar nad południowem pomorzem Hiszpanii.

Do krajów wielkiej Brytanii w Afryce leżących należą: rozne miejsca na pomorzu złotem iako to: Cape-coast-castle, Dixcove, Saccondes, Commenda; 2) Fort James na małej wyspie w Gambia; 3) Posiadłości w Sierra Leone; 4) dwie fortece na wyspie Annamaboe, Aera i Wilhelmsfort w kraju Windah oprócz kilku mniey znacznych miejsc na sta-

łym lądzie, tudzież z niemi stykających się de Los wysp i innych; 5) Wyspa S. Heleny na morzu atlantyckim, a 6) Delagoa-Bay z kraiem przyległym, przyswoili sobie Brytancykowie od kilku lat, skąd na morzu południowym bardzo potawiają wieloryby.

Obszerne kraie Brytańskie w Azji znajdujące się były w prawdzie ieszcze od r. 1778 na 4 prezydencye podzielone, to iest: Calcutta, Madras, Bombay, i Benkulen; lecz pierwsze trzy, a zwłaszcza Madras i Bombay zostały aż do niniejszych czasow wielką częścią Mysorskiego kraju w r. 1792 i 1799, tudzież opanowaniem wyspy Ceylon po zawarciu pokoju Amieńskiego znacznie powiększone (12).

Brytańskie posiadłości w Ameryce pół-

(12) Prezydencya Calcuta zawiera w sobie wielkie i piękne prowincye Bengalu, Bahar i piątą część Orizy, które razem podług Mappy Rennela mają płaszczynę na 7013 mil kwadratowych ięograficznych, tudzież kraie Naboba Auhd, iako to: Auhd, Allahabad, Corah, Rohilcund i Dubab; kraie Rajah Benares, kraie Fvsulla Chan, Furruckabad-Chan, i inni ch małych Xięzt, które razem wynoszą blisko 3104 ięogr. mil \square , i podobnież przez Anglikow są zajęte. Także ieszcze Wyspa Prinz Wales (Pulo Peenang) wraz z pomorzem Malawskim. — Do Prezydencyi Madras należą z dawniejszych prowincy: Ieghier in Carnatic, Circar Gunter (Condavir) z 4 północnemi Circar: Condapilly, Ellore, Rajahmundry i Chicacole, naywiększa część Carnatic, i kraie podległych Xięzt w Tanjore, Madura, wielka i mała Marava i Tinevelly razem wynoszą 3100 jeogr. m. \square . Z późniejszych zaś od pierwszego podziału Myzorskiego kraju dwa dystrykty Deccanu, z miejscami ufortyfikowanemi Dindigul, Sanheridurgum, Nameoub, Ryacottah, Kistnagheri &c. mające około 180 jeogr. m. \square obszerności. A od r. 1799 wielka prowincya Coimaboor, także dystrykty Punganor, Kelamungulum &c. razem do 440 m. \square mające, nakoniec też kollenderskie posiadłości na wyspie Ceylon. — Prezydencya Bombay składała się dawniey tylko z wysp Bombay i Salsette, tudzież z placow handlowych i fortec na pomorzu Marattenskim i Malabarskim tu i owdzie leżących: Fort Victorie, Suratte, Tellichery i Anjengo, które razem ledwie 10 jeogr. m. \square czyniły; lecz w r. 1792 przyłączony był dystrykt na pomorzu Malabarskim z zachodu Ghauts od granic Travancore, aż do rzeki Keway wraz z woyskowem stanowiskiem Pauliehaudcherry prawie 190 jeogr. m. \square wynoszący, a w r. 1799 pomorze ieszcze Canara od Przylądku Ramas przy Goa, aż do przylądku Dilli 324 jeogr. m. \square obszerne; dystrykt Wynaud, i Tippo Sakeba miasto forteczne i forteca Seringapatam wraz z potrzebnym powiatem do utrzymywania siwey załogi i mieszkanow. Czwarta prezydecyja Bencoolen czyli Fort Marlborough zajmuje dystrykt

nocny od r. 1733 składała się jeszcze tylko 1) z królów Hudson-bay do pewney kompanii handlowey należących; 2) z wielkicy wyspy Neufandland; 3) Pomorza Labrador aż do drugi Hudson, które wraz z tamemi pod jednym zostaje Gubernatorem, i takich trzech jest ustanowionych dla całej północney brytańskiej Ameryki; 4) z półwyspy Neuschottland wraz z należącemi do nich wyspami Cap Breton i St. John, które; 5) z prowincją Neubraunschweig drugie gubernium składają; 6) z Wielkorszadzwa Quebec, które całą Kanadę z strony północney wielkich jezior, i kraje dzikie z strony zachodniwej drewnianego jeziora zajmują; 7) Z wielu wysp bliskich Ameryki na morzu atlantycznym, iako to: a) z wielu wielkich, (13) i małych Antillow, (14) pod temiż ostatniemi wospolnicie umieszczone wyspy Bahama czyli Lukayskie, (15) i wyspy Bermudzkie, (16). O rócz tych jeszcze warte szerególniey wspomnieć o brytańskich osadach handlowych na pomorzu zachodnim Ameryki (17).

(Resztą potem.)

CENA ZBOŻ

Na targu w Krakowie d. 12. Listopada 1803.

Korzec Pszenicy	- - - - -	zł. pol.	27 do 32.
- Żyta	- - - - -	16	- 30½.
- Jęczmienia	- - - - -	14	- 18.
- Owsa	- - - - -	9	- 11½.
- Grochu	- - - - -	14	- 11.
- Kalfy jaglney	- - - - -	23	- 34.

W Wiedniu d. 12 Listopada.

Meca wynosząca 16 nalżych garcy:

- Pszenicy	- - - - -	zł. pol.	25 do 30½.
- Żyta	- - - - -	18	- 20.
- Jęczmienia	- - - - -	10	- 12½.
- Owsa	- - - - -	9	- 11.

W Brynie d. 12. Listopada.

Meca Pszenicy	- - - - -	zł. pol.	18 do 21.
- Żyta	- - - - -	12	- 14.
- Jęczmienia	- - - - -	8	- 9.
- Owsa	- - - - -	6	- 7.
- Prosa	- - - - -	16	- 20.

W Gdańsku d. 5. Listopada.

Szefel czyli pół korea nalżego w monecie pruskiej;

- Pszenica	- - - - -	zł. pol.	12 do 15½.
- Żyto	- - - - -	9	- 10½.
- Jęczmień	- - - - -	6	- 8½.
- Owies	- - - - -	6.	- 7.

na pomorzu zachodnim wysp Sumatry, z różnemi faktoryami, z pomiędzy których nayszczelniejsze są Laye, Nattal i Tapanoli.

- (13) Do wielkich Antillow należą: 1) Jamajka wyspa brytańska w Indjach zachodnich nayszczelniejsza, która ma obszerności blisko do 30 jeogr. m. □; a do rządow teżże, należą wysp Caimańskie bardzo w zachodowi leżące, iako też i stanowisko na pomorzu Musquito; między rzekami Hondo i Sion w r. 1786 uśląpione od Hiszpanow; gdzie wprawdzie Brytańczykom wolno jest drzewo farbiarskie ścinać, ale tam ani plantacyow ani portyfikacyow zakładac niepowinni. 2) Wosp Kaikisch czyli Turks przy cyplu hiszpańskie wyspy Cuba.
- (14) Do małych Antillow należą: 1) Barbaos; 2) Wospa St. Trinidad położeniemi amierskim od Hiszpanow uśląpione; 3) Grenada wraz z Grenadillami (12 małemi pustemi wyspami) między północą i wschodem tych wysp leżącemi; 4) S. Vincenz z małą wyspą Bequia i wyspami ptastemi na południe; 5) Dominika; 6) Antigua, która wraz z pobliskimi małemi wyspami S. Kits, Barbuda, Anguilla, Newis i Montferrat pod jedynym gubernatorem zostają; 7) Z pomiędzy tak nazwaných wysp Panieńskich czyli Virginijskich: Veringarda czyli Spanish Town, Tortola i Anegada, iudzież wospolny użytek Hiszpanow i Francuzow z wosp Krabben.
- (15) Bahama czyli wysp Lukayskich jest do 200, z których bardzo wiele, a nawet jedna z nich nayszczelniejsza Bahama nazwana, nie są zamieszkałe. Nayszczelniejsza z nich jest Providence, po tey z pomiędzy 7 wosp, które mieszkańcow mają, są nayszczelniejsze: Lucayo czyli Abaco, i Guanahani czyli S. Salvador.
- (16) Bermudzkie czyli letnie wyspy względem ziednoczonych państw północney Ameryki na wschod leżące, składają się blisko z 400 pustych wysp, opok i t. d. między którymi wyspa S. George nayszczelniejsza jest.
- (17) W Nurka Sunt, gdzie się szereg wosp różney wielkości przy lądzie Ameryki znajdują, są nayszczelniejsze wyspy König George III., Prinz Walles, Königinn Charlottens wyspy pasty, i Vancouvers.

Niniejszym każdemu wiadomo się czyni, iż na piasku w ulicy S. Piotra pod Nrem. 26 zaopatrzony, a nowo z twardego i dobrego materyału wystawiony Dom, który dobrze zaopatrzony, i w sobie piec izb, iedną kuchnię, spiżarnią i należycie wysklepioną piwnicę, oraz wielki ogrod, gdzie nad 500 sztuk dobrych owocowych drzew zasadzonych, zawiera; o właściciela bez żadney licytacji sprzedany będzie.

Przytym także przyłącza się do wiadomości, iż ten wolno dziedziczny grunt, żadnych innych czynszow i ciężarow. procz tylko zwyczajnego kominowego i wojskowego kwatowego podatku na sobie ponosić nie ma. — Krakowie dnia 14 Listopada 1803.

Cesarsko Krolewskiego Gubernium Galicyi Zachodniey.

Jego Cesarska Mość raczył najwyższym Dekretem Kamery nadworney dd. 23go p. m. zezwócić, aby w Państwie kameralnym Kamieńczyku examinowany, w akuszeryi, i leczeniu zwierząt biegły chirurg, był ustanowiony, z roczną pensyą 250 ryń. bezpłatnym pomieszkaniem i deputatem drzewa.

Ktore to najwyższe rozporządzenie z tym dokładem do publiczney podaie się wiadomości, iż życzący sobie te funkcyą otrzymać, mają supliki swoje przyzwoiteni dyplomateni opatrzone, nysłać w przeciągu 6 tygodni do połączonego Gubernium we Lwowie prosto odsłać. W Krakowie d. 8 Października 1803.

Galenfels.

Wezwanie Ces. Król. Gubernium Galicyi zachodniey uwiadomia poddanego państwa Kobytki, w Siedleckim cyrkule Karola Sosnowskiego za granicę wyszłego, a dotąd nie powracającego, ani o przyczynie swego bawienia nie donoszącego, ażeby w przeciągu 4 miesięcy od ogłoszenia niniejszego wezwania powrócił, lub oczekiwał postąpienia z sobą jako z emigrantem podług przepisu prawa. W Krakowie dnia 7go Października 1803.

Z strony Magistratu Miasta C. K. Stołecznego Krakowa do powszechney podaie się wiadomości, iż na dniu 30 Listopada b. r. o godzinie 3 po południu następujących materyałów liwerunki licytowane będą jako to:

1. Wszelkie gatunki Papierow.
2. Piora.
3. Opłatki.
4. Swiece woskowe.
5. Lak.
6. Ołówki.

a to dla tureyszego Krolewskiego Magistratu Miasta Stołecznego Krakowa na 2 roky te jest: od dnia 1 Stycznia 1804 do ostatniego Grudnia 1805. Temu wypuszczone zostana, który najlepsze materyały, i za najtańszą cenę podług atoli obranych modelow dostawiać się z obowiązkiem. Cena fiskalna tych materyałów jest jako to:

Ryza Pecztowego Papieru	ryń.	8	kr.	25
Detto Kancelaryynego ditto		4	—	59
Detto Konceptowego ditto		3	—	48
Detto do pakowania ditto		3	—	—
Za tysiąc sztuk pior		6	—	50
Za wiasnę opłatkow wielkiej miary		—	—	12
Funt świe woskowych		—	—	53
Funt laku		1	—	17
Tuzin ołówek czarnych		—	—	16
Detto Detto czerwonych		—	—	20

Każdy mający chęć licytowania wspomniony liwerunek dla pewności kassy mieyskiej ma się w kaucyą w gotowiznie, albo fidejussoryczną żadney kweslyi niepodpadaiają jako też w Vadium 10 od 100 procentu runny szacunkowey wzmiankowanych artykułow zaopatrzyc, które to wadyum tym licytantom, którzy przy wspomnioney licytacji nie utrzymaia się zaraz po ukończonym protokole powroczone, przeciwnie zaś zakład tego, który te liwerunki na sobie otrzyma po potwierdzeniu przez wysokie C. K. Rzady krajowe protokołu licyta-

cyi i ratyfikacyi kontraktu w summe mającey bydź złożoney kaucyi wrachowane, lub też po złożoney całkowicie kaucyi powrocone będzie, w razie zaś przeciwnym gdyby kontrahent od zaliczowanego dostawienia materyałów przed zamknięciem kontraktu odstąpił na ten czas też Vadium na rzecz mieyskiej kassy przepadać ma.

Kaucya na dostawienie Papieru za ryńskich	300
Pior	75
Opłatkow	25
Swic woskowych	300
Laku	75
Ołowkow	30

Ustanawia się. — Vadium przeto ma bydź na dostawienie Papieru około ryń.	100
Pior	25
Opłatkow	8 kr. 20
Swic woskowych	100
Laku	25
i Ołowkow	10

Blizsze zaś warunki licytacji tego Liwerunku w tuteyszej Expedyturze przezyrane bydź mogą, dla czego wszyscy mający chęć takowego zaliczowania tamże udadź się powinni.

*Dradcki.
Gollmayer.*

*Z Rady Magistratu C. K. Miasta Stołecznejo Krakowa.
Dnia 2 Listopada 1803. roku.
Hohn.*

Magistrat Miasta Krolewskiego Stołecznejo Krakowa niniejszym obwieszczeniem wiadomo czyni, iż także na powtornim do licytacji Kamienicy Jakoba i Ludwiki Woycikiewiczow małżonkow prawem pokouanych pod Nr. 96 na Kazimierzu stojącey zł. pol 5195 oszacowaney, na żądanie prawem pokonywającego JP. To nasza Albrecht na dniu 29 Września r. b. wyznaczonym terminie, dla niedostatku kupienia chęć mających też licytacya uskuteczniiona niezostała dla czego w tej mierze znowu trzeci termin, i to na dzień 2 Grudnia r. b. o godzinie 3 popołudniu przeznaczają się. Ktoby przeto miał ochotę nabycia tej kamienicy niechaj się w oznaczonym wyżej czasie, tu w sądzie znayduie. Wierzyściele zaś prawo zastawu na mający napolominają się, ażeby nieczekaiać osobnych w tej mierze powołań praw swoich pilnowali, inaczej ktoby się z swoiemi żadaniami w czasie licytacji niezgłosił, ani do kupiciela tej Kamienicy, ani do samey Kamienicy żadnego inż więcej prawa mieć nie będzie, ale swoiego zadosyc uczynienia tylko z szacunku sprzedarzy lub innego dłużnikow majątku poszukiwać bytby przymuszony.

*Dradcki.
Łodziński.
Hirschberg.*

*Z Rady Magistratu C. K. Miasta Stołecznejo Krakowa.
Dnia 21. Października 1803.
Hohn.*

Na proźbę Pani Agneszki z Leśniowskich Seredyński dnia 28 Marca 1802 roku do tuteyszych C. K. sądow szlacheckich podaną, stosownie do §. 264 ustawy cywilney części I wsey Pani Elzbita z Chomentowskich Leśniowska Edyktom niniejszym wzywa się: ażeby w przeciągu roku albo w tej tu prowincyi stanęła i bytność swoię w C. K. sadach tuteyszych i przed zastępcą swoim adwokatem Bełdowskim legitymowała, albo też inne iakie data dowody życia i bawienia swego; gdyż po upłynionym bez skutecznie tym terminie, na dalsze Pani Agneszki z Leśniowskich Seredyński żądanie, za zmarłą będzie deklarowana.

W Krakowie d. 12 Października 1803 roku.
*Jozef de Nikorowicz.
W. Roskoschmy.
Brzorad.*

*Z Rady C. K. Sądow Szlacheckich Krak. Galicyi Zachodniey.
Sterneck.*